

„Valge laev“ ideeks on kommunismiohvrite memoriaali rajamine Maarjalele. Nüüdsels juba lagunevat nn. Nõukogude võimu eest võitlejate memoriaalansambli liielikut ümbertöötamata ei saaks seal asuvat õnnetatud kunstiloomingut päästa. Kuna ni Allan Murdmaa maastikuarhitektuur ja mahulised vormid. Mati Varku skulptuur „Surevad merikajakad“ ning Jüri Palmi „Kõed“ on üldnimlikud ja vabed igasugusest nõukogulikest mõtetustest, siis sobivad need ka suurepäraselt „Valge laeva“ konseptsiooniga kommunismiohvrite memoriaalile.

Kõige olulisemaks ümbertöötamiseks oleks tribüünivahelisele platole merepoolele osasse kavandatav müürjupp. See järgiks linnapoolse muinorra kaltsku liuvrat joont ning näeks välja otsust mutuna. Ühtlasi oleks ta vastukaalaks Piritäpoolse tribüüni tagant kõrgustele suurtele tahukatele. 4,5 m kõrgust ja 2 m laiust müüri kataks seestpoolt pronksreljeef oktastradi motiiviga. Oktastradi tagant ja vahelt vaataksid inimesed – lapsed, noored, vanad, mehed ja naised. Ni mõneski portrees tunneloime ära tuntud tegelasi, nagu Põts, Tõnisson, Laidoner jt. Müüri mutud osa sümboliseerib vastupanu ja vabanemist. Mere- ja linnavaadet saaksime nautida müürist hoolimata, sest see ulatub 10-11 platoo laiusest. Mere ja Piritä tee poolt vaadatuna oleks platoo servale kirjutatud: KOMMUNISMIOHVRITE MEMORIAAL.

Teine oluline muudatus oleks 1960.a. valminud kommunistide n.d. Jäätelike obeliski asendamine sarns kõrge „Valge laevaga“ ehk laevapurje meenutava püramiidiga. 35 m kõrgust püramiidi kataks valgest marmorist plaadid. Valge laev kui lootuse, pääsemise ja vabanemise sümbol kommunistlike repressioonide ajal, kõrgkats organilise maamärgina Piritä tee ääres mõõda.

Vaatamata kommunismiohvrite memoriaali teema tõidusele ja traagilisusele, peab „Valge Laeva“ konseptsioon oluleks optmistlikku tulevikuperspektiivi, mida väljendab mutud müüri tagant ja kõrvalt avanev merevaade ning kõrgustessepürgiv laevapuri.